

STOSUJ SIĘ DO ZASAD

Nie spalaj śmieci
Stosuj opał dobrej jakości
Wymień stary piec
Dbaj o jego stan
Nie używaj dmuchaw do liści

Szanowni Państwo,

Zachęcam do lektury niniejszej broszury informacyjnej poświęconej zagadnieniom zanieczyszczenia powietrza oraz wpływu smogu na nasze życie i zdrowie. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza, poprawa jego jakości oraz promocja niskoemisyjnych i ekologicznych źródeł energii są naszym wspólnym celem i służą poprawie jakości życia i zdrowia mieszkańców.

Jako Powiat Wołomiński włączamy się w promocję proekologicznych rozwiązań wpływających m.in. na jakość powietrza, czy ochronę środowiska naturalnego. Wspieramy promocję i edukację w ramach rządowego programu „Czyste Powietrze”, STOP SMOG, Programu dofinansowania mikroinstalacji fotowoltaicznych – MÓJ PRAĆD, czy ulgi termomodernizacyjnej dla gospodarstw domowych. Wspieramy Narodowy i Mazowiecki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w dotarciu do mieszkańców i samorządów oraz promujemy programy i akcje samorządowe.

W trosce o zdrowie mieszkańców powiatu wołomińskiego, jako Starostwo finansujemy i nieodpłatnie udostępniamy dane na temat jakości powietrza stężenia pyłów zawieszonych PM10, PM2,5 oraz PM10 i gazów. Posiadamy m.in. 10 sensorów mierzenia jakości powietrza oraz korzystamy z usługi Airly. Mieszkańcy miejscowości takich jak Ciemne, Dąbrówka, Lipka, Urle, Równe, Mokra Wieś, Cygów, Kobyłka, Stare Załubice, Ząbki oraz okolic mają możliwość śledzenia jakości powietrza.

Oceniamy, że istnieje dalsza potrzeba edukowania mieszkańców w zakresie zanieczyszczenia powietrza oraz uchwały antysmogowej, w tym o zakazie stosowania węgla kamiennego i paliw stałych produkowanych z jego wykorzystaniem. Dlatego planujemy przeprowadzić w ciągu najbliższego roku akcję informacyjno-edukacyjną dla mieszkańców powiatu na temat zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi oraz zwierząt w zanieczyszczonym środowisku (z uwzględnieniem tematyki ochrony powietrza) oraz promowania odnawialnych źródeł energii oraz budownictwa energooszczędnego.

Jeszcze raz serdecznie zapraszam do lektury niniejszej broszury oraz skorzystania z merytorycznego i finansowego wsparcia, jakie świadczą instytucje rządowe i samorządowe dla mieszkańców i lokalnych społeczności.

Adam Lubiak
Starosta Wołomiński

Starostwo Powiatowe w Wołominie
ul. Prądzińskiego 3, 05-200 Wołomin
tel. + 48 22 346 11 00
www.samorzad.gov.pl/web/powiat-wolominski

Urząd Miasta Kobyłka
ul. Wołomińska 1, 05-230 Kobyłka
tel.: 22 760 70 00
www.kobylka.pl

Urząd Miasta Marki
Al. Marszałka J. Piłsudskiego 9, 05-270 Marki
tel. +48 22 781 10 03
www.marki.pl

Urząd Miasta Ząbki
ul. Wojska Polskiego 10, 05-091 Ząbki
tel. +48 22 510 97 00 2
www.zabki.pl

Urząd Miasta Zielonka
ul. Lipowa 5, 05-220 Zielonka
tel. +48 22 761 39 00
www.zielonka.pl

Urząd Miasta i Gminy Radzymin
pl. T. Kościuszki 2, 05-250 Radzymin
tel. +48 22 667 67 67
www.radzymin.pl

Urząd Miejski w Tłuszczu
ul. Warszawska 10, 05-240 Tłuszcz
tel. +48 29 75 73 016
www.tluszcz.pl

Urząd Miejski w Wołominie
ul. Ogrodowa 4, 05-200 Wołomin
tel. +48 22 763 30 00
www.wolomin.org

Gmina Dąbrówka
ul. Kościuszki 14, 05-252 Dąbrówka
tel. +48 29 757 80 03
www.dabrowka.net.pl

Urząd Gminy Jadów
ul. Jana Pawła II 17, 05-280 Jadów
tel. +48 25 675 40 44
www.jadow.az.pl

Gmina Klembów
ul. gen. F. Żymirskiego 38, 05-205 Klembów
tel. +48 29 753 88 00
www.klembow.pl

Urząd Gminy Poświętne
ul. Krótka 1, 05-326 Poświętne
tel. +48 25 752 03 80
www.gminaposwietne.pl

Urząd Gminy Strachówka
ul. Norwida 6, 05-282 Strachówka
tel. +48 25 756 28 28

Od 11 listopada 2017 r. na Mazowszu obowiązuje UCHWAŁA ANTYSMOGOWA, znowelizowana 14 maja 2022 r.

2017
od 11 XI

można montować tylko kotły spełniające normy emisyjne zgodne z wymogami ekoprojektu

Wymagania ekoprojektu to minimalne normy emisji zanieczyszczeń do powietrza dla kotłów oraz ogrzewaczy pomieszczeń (m.in. kominków), określone jednolicie dla całej UE.

Sprawdź klasę kotła podczas zakupu!

2018
od 1 VII

zakaz spalania w kotłach, piecach i kominkach:

- mułów i flotokonzentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem
- węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z jego wykorzystaniem
- węgla kamiennego w postaci sypkiej o uziarnieniu 0-3 mm
- paliw zawierających biomasę o wilgotności w stanie roboczym powyżej 20% (np. mokrego drewna)

2023
od 1 I

zakaz używania kotłów na węgiel lub drewno nie spełniających wymogów dla klas 3,4 lub 5 według normy PN-EN 303-5:2012

- zakaz eksploatacji kotłów na paliwa stałe (w tym biomasę) w nowo budowanych budynkach, dla których wniosek o pozwolenie na budowę lub zgłoszenie zostały złożone po dniu 1 stycznia 2023 r., jeżeli istnieje techniczna możliwość podłączenia budynku do sieci ciepłowniczej, która znajduje się na terenie bezpośrednio przylegającym do działki inwestora, na której znajduje się instalacja,
- zakaz używania kominków, które nie spełniają wymogów ekoprojektu lub nie są wyposażone w urządzenie ograniczające emisję pyłu do wartości określonych w ekoprojekcie.

2023
od 1 X

- w granicach administracyjnych m.st. Warszawy, zakaz stosowania węgla kamiennego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla,
- kotły na węgiel, spełniające wymogi ekoprojektu, eksploatowane w granicach m.st. Warszawy i uruchomione przed 1 czerwca 2022 r., mogą być eksploatowane do końca ich żywotności.

2028
od 1 I

- zakaz używania kotłów na węgiel lub drewno klasy 3 lub 4 według normy PN-EN 303-5:2012,
- w granicach administracyjnych gmin wchodzących w skład powiatów: grodzkiego, legionowskiego, mińskiego, nowodworskiego, piaseczyńskiego, pruszkowskiego, otwockiego, warszawskiego zachodniego oraz wołomińskiego nie wolno stosować węgla kamiennego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla,
- kotły na węgiel, spełniające wymogi ekoprojektu, eksploatowane w granicach powiatów znajdujących się w obszarze NUTS2 (grodzki, legionowski, miński, nowodworski, piaseczyński, pruszkowski, otwocki i warszawski zachodni) i uruchomione przed 1 czerwca 2022 r., mogą być eksploatowane do końca ich żywotności,
- użytkownicy kotłów klasy 5 wg normy PN-EN 303-5:2012 będą mogli z nich korzystać do końca ich żywotności, jeśli zostały zainstalowane prze 11 listopada 2017 r.

JAKI WPŁYW MA SMOG NA NASZE ŻYCIE I ZDROWIE?

- przestrzeganie przepisów wprowadzonych uchwałą antysmogową jest kontrolowane zarówno w kwestii posiadanych urządzeń grzewczych, jak i stosowanych rodzajów paliw
- użytkowanie instalacji naruszających przepisy uchwały antysmogowej jest zagrożone karą grzywny do 5000 zł lub mandatem do 500 zł zgodnie z art. 225 kodeksu karnego
- udaremnianie lub utrudnianie przeprowadzenia kontroli jest przestępstwem zagrożonym karą aresztu

WSPARCIE FINANSOWE I MERYTORYCZNE

Dotacje za pośrednictwem urzędu gminy – samorzady lokalne są głównymi redystrybutorami środków przyznawanych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz samorząd województwa.
<https://powiat-legionowski.pl/dla-mieszkancow/srodowisko/powietrze-wspolna-sprawa>

Program Stop SMOG
<https://czystepowietrze.gov.pl/stop-smog/>

Program Mój prąd
<https://mojprad.gov.pl>

Ulga termomodernizacyjna
<https://www.podatki.gov.pl/pit/ulgi-odliczenia-i-zwolnienia/ulga-termomodernizacyjna/>

CZYSSTE POWIETRZE NASZA ODPOWIEDZIALNOŚĆ

25. Mazowsze
Mazowsze » organizacji pozarządowych

Zadanie publiczne pn. „Nie oddychaj smogiem – kampania informacyjno-edukacyjna dla mieszkańców powiatów legionowskiego, nowodworskiego i wołomińskiego” dofinansowane ze środków z budżetu Województwa Mazowieckiego

Zdrowe Mazowsze to nasz wspólny cel. Zobacz, co możesz zrobić, by ratować naszą małą ojczyznę.

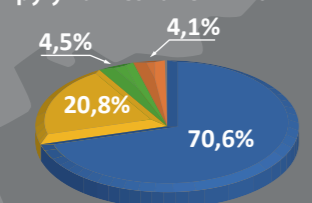
CO ZANIECZYSZCZA POWIETRZE NA MAZOWSZU?

Głównymi źródłami zanieczyszczenia powietrza na Mazowszu odpowiedzialnymi za przekroczenia norm są:

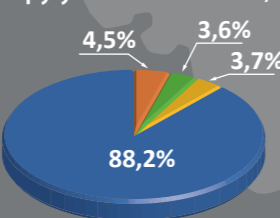
- spalanie paliw w gospodarstwach domowych (złej jakości paliwa i nieekologiczne stare piece, tzw. kopciuchy),
- spalanie śmieci,
- w Warszawie również intensywny ruch samochodowy.

Źródła zanieczyszczeń w województwie mazowieckim i ich podział (na podstawie: Roczna ocena jakości powietrza w woj. mazowieckim – raport wojewódzki za 2022 rok)

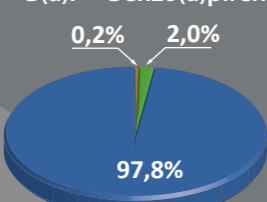
pyły zawieszone PM10

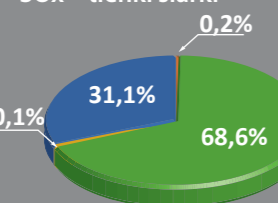
pyły zawieszone PM2,5

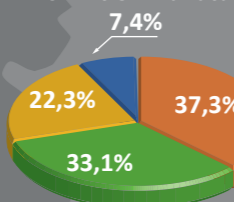
B(a)P – Benzo(a)piren

SOx – tlenki siarki

NOx – tlenki azotu

■ Gospodarka komunalno-bytowa
■ Emisja punktowa
■ Transport drogowy
■ Inne źródła

JAKI WPŁYW MA SMOG NA NASZE ŻYCIE I ZDROWIE?

Powietrze, którym oddychamy, jest zanieczyszczone. Zawiera substancje, które zagrażają naszemu życiu i zdrowiu. Atakują układ krwionośny i oddechowy, zwiększają ryzyko zachorowania na nowotwory płuc, gardła czy krtani, prowadzą do wielu innych chorób, a w następstwie do przedwczesnych zgonów. Narażają dzieci na silne alergię i konieczność przyjmowania leków od najmłodszych lat. Pogłębiają złe samopoczucie osób starszych.

SMOG ZABIJA. SMOG OBNIŻA JAKOŚĆ ŻYCIA.

Powoduje konieczność zmiany naszych codziennych nawyków. Zamyka nas w domach, gdy na dworze świeci piękne słońce. Prognozom pogody coraz częściej towarzyszą ostrzeżenia – nie tylko związane z niebezpiecznymi zjawiskami atmosferycznymi, ale również z jakością powietrza. Indeksy jakości powietrza są alarmujące. Szczególnie niebezpieczne są najdrobniejsze frakcje pyłu, tzw. **pył zawieszony PM2.5**. Szacuje się, że z powodu długotrwałego narażenia na jego działanie **życie przeciętnego mieszkańca Unii Europejskiej jest krótsze o około 8 miesięcy.**

W Polsce – **nawet o 10 miesięcy**, gdyż zanieczyszczenie w naszym kraju jest większe niż w pozostałych krajach UE. Co to oznacza?

6000
liczba mieszkańców Mazowsza umierających co roku z powodu smogu

500 tys.
roczna liczba wizyt u specjalistów z powodu chorób spowodowanych smogiem

12 tys.
roczna liczba nowych hospitalizacji wynikających z problemów zdrowotnych będących konsekwencją zanieczyszczonego powietrza

35 mld złotych
łączna wartość kosztów zdrowotnych dla Mazowsza oszacowana w 2020 r.

KTO PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA ZŁY STAN POWIETRZA – MY WSZYSCY. KTO MUSI PODJĄĆ DZIAŁANIA MAJĄCE NA CELU POPRAWĘ JAKOŚCI POWIETRZA – MY WSZYSCY.

* Dane prezentowane podczas Kongresu Czystego Powietrza w Warszawie, w marcu 2023 r.

JAKIE SĄ SKUTKI ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA?

zdrowotne:

- zanieczyszczenie powietrza wywołuje krótkotrwałe ostre objawy chorobowe, ale również choroby przewlekłe, często nieuleczalne, bezpośrednio zagrażające życiu lub skracające jego długość

przyroda:

- choroby zwierząt i roślin
- zmniejszenie różnorodności biologicznej

gospodarka:

- koszty opieki zdrowotnej
- zmniejszona produktywność pracowników
- zniszczenie infrastruktury

rolnictwo:

- zmniejszenie i straty plonów
- zakwaszenie gleb
- choroby roślin

atmosfera i klimat:

- zmiany klimatyczne
- kwaśne deszcze
- dziura ozonowa
- smog

To nienaturalne zjawisko atmosferyczne spowodowane nadmiernym zanieczyszczeniem powietrza, powstające przy bezwietrznej pogodzie i dużej wilgotności. Jego powstawaniu sprzyja ukształtowanie powierzchni (doliny) i zwarta zabudowa. Powietrze jest wtedy zamglone i miewa nieprzyjemny zapach. Szczególnie źle smog znoszą dzieci, seniorzy, alergicy i ludzie z chorobami układu oddechowego. Główną przyczyną smogu jest niska emisja. **NISKA EMISJA** to emisja pyłów i szkodliwych gazów na wysokości do 40 m. Zanieczyszczenia te pochodzą z sektora komunalno-bytowego (domowych pieców grzewczych i lokalnych kotłowni węglowych, w których spalanie węgla i drewna odbywa się w nieefektywny sposób) oraz z transportu spalinowego.

Broszura, którą trzymasz w dłoni, trafiła do Ciebie nieprzypadkowo. Jesteś mieszkańcem domu jednorodzinnego na Mazowszu. Twoje życie, zdrowie, jest zagrożone.

6000 osób
tylu mieszkańców Mazowsza co roku umiera, z powodu złej jakości powietrza

0,5 litra
tyle powietrza z każdym oddechem człowiek wciąga do płuc

2 lata
tyle skraca życie oddychanie zanieczyszczonym powietrzem, w którym stężenie pyłu PM 2,5 jest przekroczone (wg badań naukowców z Energy Policy Institute na Uniwersytecie w Chicago)

Smog jest podstępny – działa niezauważalnie w ludzkim ciele, prowadząc do śmiertelnych efektów, atakując serce, płuca i inne organy.